

Til
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep,
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Utredning av fylkesmannens framtidige struktur

Vi viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementets utredning av fylkesmannens framtidige struktur, der den foreløpige rapporten er på høring. ORKIDÉ – Nordmøre Regionråd er en interesseorganisasjon for kommunene på Nordmøre og ønsker å gi følgende innspill til rapporten.

Generelle betraktninger

Vi mener den foreløpige rapporten gir en grundig og i hovedsak tilfredsstillende drøfting av fylkesmannens rolle og momenter som påvirker framtidig struktur.

Regionrådet viser til den pågående regionreformen i Norge og behovet for å samordne regional statlig virksomhet, som både er vektlagt i regionmeldingen og i denne rapporten. Vi forutsetter i så henseende at det er fylkesmannens struktur som må tilpasses den framtidige regionstrukturen i Norge, og ikke omvendt. Valg av regioninndeling må derfor være førende for inndelingen av fylkesmannsembetene, uavhengig av historisk inndeling.

Kapittel 3 drøfter fylkesmannens sentrale roller som bindeledd mellom stat og kommune, tverrsektoriell samordner og som rettsikkerhetsinstans. Her understrekes spesielt forskjellen på fylkeskommunens og fylkesmannens samordningsrolle. I lys av den pågående regionreformen, hvis klareste begrunnelse er behovet for statlig samordning, mener vi likevel at rapporten også kunne ha drøftet alternative modeller, og det er her naturlig å vise til de gode erfaringene fra prøveordningen med Enhetsfylket i Møre og Romsdal.

Prinsipper for framtidig inndeling

Departementets prosjektgruppe har i den foreløpige rapporten formulert fem hovedprinsipper for framtidig inndeling:

1. Gi tilstrekkelig innbyggergrunnlag for faglig og økonomisk bærekraftige enheter
2. Ivareta geografisk funksjonalitet
3. Sikre god tilgjengelighet for kommuner og innbyggere
4. Styrke forutsetningen for samvirke og samordning i staten
5. Størst mulig grad av felles inndeling med folkevalgt regionalt nivå.

Regionrådet slutter seg til hovedprinsippene som er beskrevet, og har kommentarer til noen av dem:

Prinsipp nr. 1: Regionrådet sier seg enig i behovet for å styrke fagmiljøene hos fylkesmannen. Dette er først og fremst begrunnet i hensynet til kapasitet. Større fagmiljø kan gi en mer effektiv

ressursutnyttelse og slik medvirke blant annet til kortere saksbehandlingstid for klager på forvaltningsvedtak, samt gi mer rom for å ivareta samarbeid og veiledning.

Prinsipp nr. 3: Rapporten drøfter hva som er et hensiktsmessig kontrollspenn ut mot kommune, blant annet ut fra geografisk avstand, kunnskap om lokale forhold og at inndelingen må være robust i et langsiktig perspektiv. Regionrådet vurderer her geografisk avstand som mindre vesentlig enn de andre to hensynene. Avstand kan kompenseres gjennom tiltak for å redusere avstandsulemper som drøftet i punkt 6.5. Dette punktet kunne også ha nevnt muligheten for å koordinere tilsyn og andre aktiviteter i et bestemt geografisk område som arbeidsbesøk over flere dager, som et alternativ til delt/spredt lokalisering.

Prinsipp nr. 4: Fylkesmannens rolle som tverrsektoriell samordner kan i noen sammenhenger fungere bedre enn i dag, og forsterket samordning i staten kan understøtte dette. Vi viser til det rapporten sier om at "Fylkesmannens behov for samarbeid og samordning med andre statsetater kan derfor tale for større enheter enn dagens fylker" (s10).

Modeller for framtidig inndeling

Vi viser til drøftingen av de tre beskrevne modellene; Konsolideringsmodellen (16 embeter), Regionmodellen (8-13 embeter) og Landsdelsmodellen (4-7 embeter).

Vi slutter oss til rapportens vurderinger om at konsolideringsmodellen opp mot en framtidig regionstruktur vil innebære en økende fragmentering mellom regionalt folkevalgt nivå og fylkesmannen. Videre er regionrådet enig i at denne modellen ikke bidrar vesentlig til sterkere fagmiljøer hos fylkesmannen.

Når det gjelder regionmodellen gir denne bedre grunnlag for sterkere fagmiljøer og kan styrke samvirke og samordning i staten. Vi vil igjen understreke at antall embeter og inndeling av disse først og fremst må bestemmes av framtidig regioninndeling. Hensynet til kontrollspenn vil i begge tilfeller også påvirkes av framtidig kommunestruktur.

Vi slutter oss til rapportens påpekninger om landsdelsmodellens fordeler og ulemper. Dersom man velger 4-5 embeter kan modellen oppleves å forsterke statlig makt lagt til landsdelene, som et slags 4. nivå i det norske systemet. Dette kunne vært drøftet i den endelige rapporten. Et større tall embeter kan gi noe av de samme fordelene som regionmodellen.

Kristiansund, 19.oktober 2016

Med vennlig hilsen
Nordmøre Regionråd- ORKide

Ola Rognskog
leder